

Způsob vypořádání pozměňovacích návrhů

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (ke sněmovnímu tisku č. 213)

Zpracoval: Tereza Karasová – Odbor živností a spotřebitelské legislativy
Mgr. Dana Kaslová – Odbor legislativní

Schválil: ŘO Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M. – Odbor živností a spotřebitelské legislativy
ZŘO Mgr. Dana Kaslová – Odbor legislativní
NM Ing. Eduard Muřický – Sekce průmyslu a stavebnictví
ST JUDr. Martina Děvěrová, MPA – Sekce státní tajemnice

Poř. č.	Vládní návrh zákona (vybrané části, ke kterým se vztahují pozměňovací návrhy)	Jméno poslankyně, poslance Pozměňovací návrh	Způsob vypořádání
1.	ČÁST TŘETÍ Účinnost	Poslanec Müller <u>Navrhovaná úprava:</u>	Stanovisko MPO – nesouhlasí MPO nepovažuje za možné

<p>Čl. V</p> <p>Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení.</p>	<p>Části třetí, čl. V zní:</p> <p style="text-align: center;">Část třetí ÚČINNOST Čl. V</p> <p style="text-align: center;">Tento zákon nabývá účinnosti</p> <p>a) v části první třicátým dnem po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 14, 21, 34 a 46, která nabývají účinnosti prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení,</p> <p>b) v části druhé prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení části druhé čl. III bodů 42 až 46, 55 až 65, 77, 78 až 91, 118 až 134 a čl. IV, která nabývají účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p>V návrhu zákona je navrhována legisvakanční lhůta 30 dnů od vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů pro oba novelizované právní předpisy. Tato velmi krátká doba se jeví odůvodnitelná zejména u spotřebitelů ve vztahu k ustanovením k zamezení „tzv. praktik šmejdu“, např. odstoupení od smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory během výletu či k transpozici směrnice o digitálním obsahu.</p> <p>Tato lhůta se však jeví jako zcela nepřiměřená, velmi krátká, a to vzhledem k navrhovaným změnám jako celku, zejména změn týkajících se tzv. informační povinnosti vůči spotřebitelům. Pokud má být nová úprava ochrany spotřebitele skutečně účinná, musí být dotčeným subjektům (prodávajícím) poskytnut dostatečný časový prostor na seznámení se se změnami, které tato úprava přináší. To zahrnuje mj. kontrolu nejen smluvní dokumentace, ale také vnitřních procesů, zejména ve větších společnostech,</p>	<p>posunout účinnost zákona z důvodu nezbytnosti provedení transponovaných směrnic do právního řádu ČR v co možná nejblížejším termínu, neboť u třech nově prováděných směrnic již uplynula transpoziční lhůta a ČR se tak vystavuje postihu ze strany EU. Kdyby byla legisvakanční lhůta prodloužena o celý další půlrok (vezmeme-li v potaz, že samotné projednávání ještě zdaleka není u konce) riziko postihu se tím násobně zvyšuje. Dále lze namítat, že dotčené subjekty se mohou již nyní na změny připravovat, neboť s ohledem na to, že navrhovaná právní úprava vychází z unijních předpisů, které zásadně nedovolují přijetí rozdílné právní úpravy, je předvídatelné, jak bude nová právní úprava vypadat.</p>
---	---	---

	<p>týkajících se uzavírání smluv, tak, aby odpovídaly novelizovaným ustanovením těchto právních předpisů. Pro kvalitní provedení těchto nezbytných činností je třeba poskytnout dotčeným subjektům přiměřenou dobu. Je třeba předpokládat, že změny v informačních povinnostech vůči spotřebitelům povedou k potřebě alespoň částečně upravit nastavení používaných systémů, což znamená často i obsáhlé úpravy v IT oblasti. To v sobě zahrnuje nejen detailní analýzu užívaných systémů a procesů, a identifikaci jednotlivých úprav, ale i fázi implementace a otestování nasazených úprav. Nejedná se tedy jen o „přepsání“ měněných ustanovení do textu obchodních podmínek nebo doplnění ceníků či jiné smluvní dokumentace. Samotná revize užívané smluvní dokumentace je tedy jen jednou z mnoha činností, které dotčené subjekty budou muset v poměrně krátké době realizovat. Obdobně lze nahlížet i na měněná ustanovení týkající se záruky za jakost nebo na ustanovení o vadách, kde se také nejedná jen o revizi ustanovení reklamačních řádů či obdobné dokumentace. Vzhledem k přípustnosti provádění oprav určenou jinou osobou zde vyvstává nutnost podrobit revizi vztahy s „dodavateli“ oprav tak, aby i u takto zajišťovaných oprav vše odpovídalo i poslednímu požadavku měněných ustanovení. Důraz na dostatečný prostor nejen na seznámení se s novými požadavky právní úpravy, ale také na implementaci na straně prodávajících pak více než odůvodňuje celá škála nově definovaných přestupků za nedodržení novelizovaných ustanovení zákona.</p> <p>S ohledem na výše uvedené se navrhuje odložení účinnosti u ustanovení týkajících se informační povinnosti vůči spotřebitelům vyžadujících revizi ať už smluvní dokumentace či postupů při uzavírání smluv se spotřebiteli u povinných adresátů právní normy o 6 měsíců tak, aby se tyto subjekty mohly adekvátním způsobem přizpůsobit novým požadavkům v rámci své činnosti a mohly tak poskytnout kvalitní a řádnou ochranu spotřebitelům v souladu s novelizovanou právní úpravou.</p> <p>V ostatních případech zůstává zachována navrhovaná legisvakanční lhůta 30 dnů od vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů.</p>	
--	---	--

<p>2.</p>	<p>ČÁST DRUHÁ Změna občanského zákoníku</p> <p>Čl. III</p> <p>34. § 1825 včetně nadpisu zní:</p> <p>„§ 1825</p> <p>Zvláštní ustanovení o uzavírání smluv po telefonu</p> <p>(1) Kontaktuje-li podnikatel spotřebitele ústně prostřednictvím telefonu nebo obdobného zařízení, sdělí podnikatel spotřebiteli na začátku každého hovoru obchodní účel hovoru a údaje o své totožnosti, a pokud telefonuje v zastoupení jiné osoby, rovněž údaje o její totožnosti.</p> <p>(2) Nabídku učiněnou během hovoru podle odstavce 1 podnikatel potvrdí spotřebiteli bez</p>	<p>Poslanec Haas</p> <p><u>Navrhovaná úprava:</u></p> <p>1. V ČÁSTI DRUHÉ, článku III., bod 34. nově zní:</p> <p>„34. § 1825 včetně nadpisu zní:</p> <p style="text-align: center;">„§ 1825</p> <p style="text-align: center;">Zvláštní ustanovení o uzavírání smluv po telefonu</p> <p>(1) Kontaktuje-li podnikatel spotřebitele ústně prostřednictvím telefonu nebo obdobného zařízení, sdělí podnikatel spotřebiteli na začátku každého hovoru obchodní účel hovoru a údaje o své totožnosti, případně údaje o totožnosti osoby, v jejímž zastoupení jedná.</p> <p>(2) Nabídku učiněnou během hovoru podle odstavce 1 podnikatel potvrdí spotřebiteli bez zbytečného odkladu v textové podobě. Spotřebitel je nabídkou vázán až poté, co projeví svůj souhlas elektronicky nebo podpisem potvrzení nabídky na listině.</p> <p>(3) Odstavec 2 se nepoužije v případech, kdy:</p> <p>a) podnikatel kontaktuje spotřebitele na základě žádosti spotřebitele, nebo</p> <p>b) se nabídka podnikatele týká změny již dříve uzavřené smlouvy mezi spotřebitelem a podnikatelem.“.</p> <p><i>CELEX: 32011L0083</i></p> <p>2. V ČÁSTI DRUHÉ, článku III., bod 43. nově zní:</p> <p>„43. V § 1830 se vkládá nový odstavec 1, který zní:</p>	<p>Stanovisko MPO – nesouhlasí</p> <p>k bodu 1, odst. 1: Pojem „případně“ ve směrnici musí být vykládán v tom smyslu, že pokud se podmínka na danou situaci vztahuje (podnikatel jedná v zastoupení jiného podnikatele), musí být spotřebiteli sdělen i tento údaj. Směrnice 2011/83/EU toto výslovně požaduje v čl. 6 odst. 1 písm. b), c) a d). Nelze tedy ponechat na uvážení podnikatele, který údaj spotřebiteli poskytne (srovnej výklad Komise: „<i>U smluv uzavřených mimo obchodní prostory / smluv uzavřených na dálku vyžaduje směrnice o právech spotřebitelů, aby obchodník, který jedná v zastoupení jiného obchodníka, uváděl rovněž totožnost a zeměpisnou adresu druhého obchodníka.</i>“ – str. 27, SDĚLENÍ KOMISE – Pokyny k výkladu a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU o právech spotřebitelů).</p> <p>k bodu 1, odst. 3: Regulace se</p>
-----------	---	--	--

	<p>zbytečného odkladu v textové podobě. Spotřebitel je nabídkou vázán až poté, co projeví svůj souhlas</p> <p>elektronicky nebo podpisem potvrzení nabídky na listině.“.</p> <p>CELEX: 32011L0083§ 43. V § 1830 se vkládá nový odstavec 1, který zní:</p> <p>„(1) Spotřebitel může odstoupit od smlouvy jakýmkoli jednoznačným prohlášením učiněným vůči podnikateli.“.</p> <p>Dosavadní text se označuje jako odstavec 2.</p> <p>CELEX: 32011L0083</p>	<p>„(1) Spotřebitel může odstoupit od smlouvy jakýmkoli jednoznačným prohlášením učiněným vůči podnikateli v téže nebo přísnější formě, než v jaké byla smlouva uzavřena.“.</p> <p>Dosavadní text se označuje jako odstavec 2.“.</p> <p>CELEX: 32011L0083</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p>Obecně k navrhovaným změnám</p> <p>Vládním návrhem navrhované novelizační body jsou připraveny primárně s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (dále také jen „směrnice 2011/83“). Navrhovaná nová znění vládním návrhem měněných ustanovení občanského zákoníku však kromě zamýšlených žádoucích účinků mají i nezamýšlené důsledky. Vládní návrh zákona v původním znění by extrémně ztížil některá dnes v praxi naprosto běžná a každodenní právní jednání a mohl by rovněž přinést právní nejistotu, a to i přesto, že se například na finanční sektor s ohledem na ustanovení § 1840 odst. 1 písm. f) občanského zákoníku vztáhne jen velmi omezeně. V rámci finančního sektoru by tak mohla vznikat dichotomie pro finanční služby a služby doplňkové, které finančními službami nejsou. Právní úpravou obsaženou ve vládním návrhu by tak byly negativně dotčeny zejména identifikační služby poskytované finančním sektorem, které jsou přitom jedním z pilířů modernizace a digitalizace České republiky.</p> <p>Aby byla zachována dosavadní obslužnost klientů z řad spotřebitelů a jejich</p>	<p>vztahuje pouze na situace, kdy je spotřebiteli voláno podnikatelem za marketingovým účelem (odst. 1). Odstavec 2 se odkazuje na odstavec první, čímž je postaveno najisto, že se povinnost vztahuje pouze na situace, kdy je nabídka činěna podnikatelem, který oslovil spotřebitele telefonicky, a nelze tedy povinnost dovozovat na jiné situace. Požadavek na vyjmutí z povinnosti situace, kdy nabídka byla učiněna na žádost spotřebitele, byla již v minulosti pouze zneužita k obcházení zákona a vedla k poškozování práv spotřebitelů (srov. § 57 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. – právo na odstoupení od smluv uzavřených mimo obchodní prostory vyjma situací, kdy návštěva byla sjednána na výslovné přání spotřebitele). MPO má za to, že v dnešní době nezbytnosti neustálého potvrzování souhlasů s použitím cookies by zneužití této výjimky bylo nekontrolovatelně praktikováno a předkládaná regulace by se tak stala zcela neúčinnou.</p>
--	---	---	--

	<p>informovanost je vhodné předmětná ustanovení pozměňovacím návrhem upravit – první bod pozměňovacího návrhu využívá diskreci dle směrnice 2011/83 a druhý bod pozměňovacího návrhu má za cíl zajistit správnou transpozici.</p> <p><u>K bodu 1.</u></p> <p>K odst. 1</p> <p>Vládou navrhované ustanovení § 1825 odst. 1 občanského zákoníku plyne z čl. 8 odst. 5 směrnice 2011/83: <i>„Aniž je dotčen odstavec 4, jestliže obchodník spotřebiteli telefonuje za účelem uzavření smlouvy na dálku, sdělí spotřebiteli na začátku hovoru svou totožnost, případně totožnost osoby, v jejímž zastoupení telefonuje, a obchodní účel hovoru.“</i></p> <p>Recitál 16 směrnice¹ potom uvádí: <i>„Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní právní předpisy ohledně právního zastupování, jako jsou například pravidla týkající se osoby jednající jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení (např. zástupce nebo zplnomocněnec). Pravomoc v této oblasti by měla být i nadále ponechána členským státům. Tato směrnice by se měla vztahovat na všechny obchodníky, ať veřejného či soukromého charakteru.“</i></p> <p>Účelem směrnice je informovanost a právní jistota spotřebitele.</p> <p>Tento pozměňovací návrh upravuje pluralitu informací sdělovaných spotřebiteli. Původní návrh je problematický zejména z pohledu outsourcingu a zastupování, které je činěno jménem a na účet zastoupeného.</p> <p>V uvedených případech může být informace o totožnosti podnikatele, který</p>	<p>Jak zaznělo v úvodní části, pravidlo se vztahuje pouze na nabídku (tj. návrh na uzavření smlouvy) ze strany podnikatele učiněnou spotřebiteli během telefonního hovoru. Z toho plyne, že na změny již existujících smluv navrhované pravidlo nedopadá. Domníváme se tedy, že není třeba tuto situaci výslovně uvádět.</p> <p>k bodu 2: Navrhované doplnění je v rozporu s čl. 11 směrnice 2011/83/EU, který je prováděn do § 1830 OZ. Podle směrnice (a i dotčeného ustanovení OZ) je spotřebitel oprávněn od smlouvy odstoupit prostřednictvím vzorového formuláře pro odstoupení, či prostřednictvím vlastními slovy formulovaného jednoznačného prohlášení. Směrnice v tomto případě neumožňuje členským státům přijmout rozdílnou úpravu, proto ani zákon, ani podnikatel nesmí spotřebiteli určovat formu, jakou toto prohlášení učiní. Srov. bod odůvodnění 44 směrnice: <i>„Spotřebitel by však měl mít</i></p>
--	--	---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>

	<p>hovor skutečně jménem zastoupeného činí, v rozporu s účelem a smyslem směrnice i ochrany spotřebitele. Vnáší totiž nejistotu do odpovědnostních vztahů v rámci komunikace a může způsobit i to, že spotřebitel nepochopí způsob zastoupení, což může vést až k pozdnímu uplatnění práva nebo chybně podané žalobě.</p> <p>Účelem pozměňovacího návrhu je upravit informační povinnost tím způsobem, aby spotřebitel mohl jednoznačně určit osobu, se kterou právně jednal a která je případně vůči spotřebiteli odpovědná. Podnikatel by tak měl sám, podle svého obchodního modelu, vyhodnotit, jaké informace jsou pro spotřebitele potřebné.</p> <p>Mohou tedy typicky nastat tyto situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnikatel A si u podnikatele B objedná služby externího call centra. Podnikatel B bude oslovovat zákazníky – spotřebitele jménem podnikatele A → podnikatel B nebude v takovém případě povinen spotřebiteli sdělovat svou totožnost. • Podnikatel A umožní podnikateli C zprostředkovávat uzavření smluv o službách. Podnikatel C bude oslovovat zákazníky – spotřebitele svým jménem → podnikatel C bude povinen spotřebiteli sdělovat svou totožnost. <p>Dělicím kritériem by potom měla být míra samostatnosti, kterou zástupce disponuje.</p> <p>K odst. 3:</p> <p>Předkladatel pozměňovacího návrhu prvně zdůrazňuje, že vůbec nijak nezlehčuje hlavní smysl a účel legislativní úpravy obsažené v bodu 34.</p>	<p><i>i nadále možnost odstoupit od smlouvy na základě prohlášení formulovaného vlastními slovy za předpokladu, že je toto prohlášení určené obchodníkovi, v němž spotřebitel uvádí svoje rozhodnutí odstoupit od smlouvy, jednoznačné. Dopis, telefonní hovor nebo navrácení zboží spolu s podáním jednoznačného prohlášení by tomuto požadavku mohly vyhovovat, avšak důkazní břemeno ohledně skutečnosti, že odstoupil od smlouvy v časové lhůtě stanovené směrnicí, by měl nést spotřebitel. Je proto v zájmu spotřebitele, aby obchodníka o svém odstoupení od smlouvy informoval prostřednictvím trvalého nosiče.</i></p>
--	---	--

		<p>vládního návrhu (viz zejména důvodová zpráva k bodu 34. vládního návrhu, strana 122 sněmovního tisku), tzn. v reakci na některé dosavadní negativní případy z praxe a nekorektní obchodní praktiky některých nesolidních podnikatelů zvýšit právní ochranu spotřebitelů při smluvní kontraktaci mezi spotřebitelem a podnikatelem probíhající prostřednictvím telefonického hovoru (důvodová zpráva k bodu 34. vládního návrhu z dat spotřebitelských organizací uvádí nižší stovky problematických stížnostních případů ročně).</p> <p>Předkladatel pozměňovacího návrhu však současně zdůrazňuje, že v české praxi, typicky u speciálními sektorovými právními předpisy přísně regulovaných a dohledovými orgány veřejné moci dohlížených služeb (zejména bankovních, pojišťovacích, spotřebitelských úvěrových apod.) proběhnou každoročně k plné spokojenosti obou smluvních stran, jak spotřebitelů, tak podnikatelů, a bez jakýchkoliv právních stížnostních problémů desetitisíce či statisíce pozitivních případů smluvní telefonické kontraktace (ať již uzavření nových smluv o poskytování příslušné služby či uzavření dohod o změně dosavadních smluv o poskytování příslušné služby).</p> <p>Vládním návrhem navrhované legislativní řešení (objektivně nutno potvrdit, že s využitím diskrece dané členským státům ustanovením čl. 8 odst. 6 směrnice 2011/83) podle názoru předkladatele pozměňovacího návrhu jde zbytečně výrazně a neproporcionálně nad rámec směrnice 2011/83. Novelizované ustanovení § 1825 občanského zákoníku je ustanovením soukromého závazkového práva. Podle právního názoru předkladatele pozměňovacího návrhu by všechny právní normy soukromého závazkového práva měly velmi silně ctít a respektovat principy autonomie vůle, smluvní volnosti a svobodného individuálního jednání fyzických a právnických osob. Tyto principy mají hodnotu principů ústavněprávních (viz v této souvislosti zejména ustanovení čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky, ustanovení čl. 2</p>	
--	--	--	--

		<p>odst. 3 Listiny základních práv a svobod, ustanovení § 2 odst. 1 občanského zákoníku a jednoznačnou, ustálenou a dlouhodobou judikaturu Ústavního soudu, z mnoha rozhodnutí např. nález sp. zn. I. ÚS 546/03 – z odůvodnění uvedeného nálezu vyplývá, že i zákonodárce musí při tvorbě omezujících, příkazujících či zakazujících ustanovení podústavních právních předpisů velmi obezřetně dbát jen minimalistického, legitimního a proporcionálního zasahování do autonomního svobodného jednání jednotlivců; cituji „...<i>Autonomie vůle a svobodného individuálního jednání je na úrovni ústavní garantována čl. 2 odst. 3 Listiny. Tento článek Listiny je třeba chápat ve dvojím smyslu. Ve své první dimenzi představuje strukturální princip, podle něhož lze státní moc vůči jednotlivci a jeho autonomní sféře (včetně autonomních projevů volních) uplatňovat pouze v případech, kdy jednání jednotlivce porušuje výslovně formulovaný zákaz upravený zákonem. Také takový zákaz však musí reflektovat toliko požadavek, spočívající v zabránění jednotlivci v zásazích do práv třetích osob a v prosazení veřejného zájmu, je-li legitimní a proporcionální takovému omezení autonomního jednání jednotlivce. Takový princip je pak třeba chápat jako esenciální náležitost každého demokratického právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy)...“). Má-li Česká republika být demokratickým právním státem skutečně moderním, pružným a efektivním, nikoliv „právně či byrokraticky přeregulovaným“, pak by každý zákonodárný návrh do oblasti soukromého práva měl být vždy velmi vážně a odpovědně poměřován výše zmíněnou ústavní zásadou autonomie vůle a svobodného individuálního jednání.</i></p> <p>Pozměňovacím návrhem se tak jeho předkladatel snaží, snad o něco vyváženěji než vládní návrh, vybalancovat rozumnou míru ochrany spotřebitelů na straně jedné a dodržování ústavního principu autonomie vůle a svobodného individuálního jednání na straně druhé.</p>	
--	--	---	--

	<p>Vládním návrhem navrhované ustanovení § 1825 odst. 2 občanského zákoníku nad rámec směrnice 2011/83 ztěžuje možnost uzavření smlouvy po telefonu v případech, kdy volá podnikatel spotřebiteli. Uvedená úprava jde nad rámec směrnice 2011/83 a dopadá nejen na nově uzavírané smlouvy, ale i na dohody o změně dříve uzavřených smluv, tzv. dodatky.</p> <p>Účelem ustanovení je poskytnout spotřebiteli dobu na rozmyšlenou před uzavřením smlouvy. To však nemusí být ve všech případech možné. V určitých případech, zejména v případech změnových požadavků u stávajících služeb, může uvedené vést až k nemožnosti úpravy smlouvy uzavřené na dálku.</p> <p>S ohledem na výše uvedené navrhuje předkladatel pozměňovacího návrhu pravidlo obsažené v odstavci 2 vládního návrhu ponechat beze změny, ale stanovit z něj dvě výjimky a tyto dvě výjimky vymezit v novém odstavci 3.</p> <p>První výjimka je obdobná situaci, kdy spotřebitel zavolá sám podnikateli. Na tuto situaci nové pravidlo rovněž nedopadá. Přitom není faktického rozdílu v tom, zda spotřebitel podnikateli přímo zavolá, nebo jej o zavolání požádá, čemuž odpovídá text první výjimky.</p> <p>Druhá výjimka míří na situace, kdy spotřebitel je již ve smluvním vztahu s podnikatelem a má zájem o změnu stávající služby nebo produktu. V tomto případě by vznikaly zbytečně dva režimy obsluhy zákazníka – spotřebitele klienta podle toho, zda volal klient nebo podnikatel. To může dopadat zejména na telekomunikační služby nebo nefinanční služby poskytované bankami (např. identifikační služby).</p> <p><u>K bodu 2.</u></p> <p>Vládním návrhem navrhované ustanovení § 1830 občanského zákoníku</p>	
--	---	--

	<p>plyne z čl. 11 odst. 1 směrnice 2011/83: „<i>Spotřebitel před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy informuje obchodníka o svém rozhodnutí odstoupit od smlouvy. K tomuto účelu může spotřebitel buď: a) použít vzorový formulář pro odstoupení od smlouvy, který je uveden v části B přílohy I, nebo b) učinit jakékoli jiné jednoznačné prohlášení o svém rozhodnutí odstoupit od smlouvy. Členské státy nestanoví žádné jiné formální požadavky na vzorový formulář pro odstoupení od smlouvy než požadavky stanovené v části B přílohy I.</i>“</p> <p>Recitál 44 směrnice 2011/83 uvádí: „...<i>Spotřebitel by však měl mít i nadále možnost odstoupit od smlouvy na základě prohlášení formulovaného vlastními slovy za předpokladu, že je toto prohlášení určené obchodníkovi, v němž spotřebitel uvádí svoje rozhodnutí odstoupit od smlouvy, jednoznačné. Dopis, telefonní hovor nebo navrácení zboží spolu s podáním jednoznačného prohlášení by tomuto požadavku mohly vyhovovat, avšak důkazní břemeno ohledně skutečnosti, že odstoupil od smlouvy v časové lhůtě stanovené směrnicí, by měl nést spotřebitel. Je proto v zájmu spotřebitele, aby obchodníka o svém odstoupení od smlouvy informoval prostřednictvím trvalého nosiče.</i>“</p> <p>Účelem úpravy je zamezit podnikateli v tom, aby omezoval spotřebitele v uplatnění práva na odstoupení od smlouvy.</p> <p>Nicméně je právní otázkou, zda ve vládním návrhu nejde o extrémní transpozici pravidla. Může totiž docházet k nepředvídaným situacím, kde bude problematické zejména prokazování negativní skutečnosti. V praxi si lze představit například následující právně velmi sporné situace s nejasným výsledkem pro spotřebitele, jehož právní ochranu přitom naopak chce vládní návrh posílit:</p>	
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Spotřebitel odstoupí od smlouvy bezformálně a podnikatel odstoupení akceptuje. Spotřebitel následně bude po podnikateli požadovat plnění. • Spotřebitel neodstoupí od smlouvy a podnikatel bude tvrdit, že spotřebitel odstoupil. Podnikatel následně bude odmítat poskytnout spotřebiteli plnění. <p>Článek 11 odst. 1 směrnice 2011/83 má dle názoru předkladatele pozměňovacího návrhu mířit spíše na obsah samotného odstoupení spotřebitele od smlouvy, tj. podnikatel by neměl požadovat pro účinnost odstoupení spotřebitele od smlouvy jakékoliv obsahové náležitosti či informace nad rámec směrnice 2011/83.</p> <p>Samotná forma odstoupení spotřebitele od smlouvy je zmíněna v recitálu směrnice 2011/83, a to způsobem, ze kterého nelze s jistotou říct, zda směrnice 2011/83 skutečně požaduje „bezformálnost“ odstoupení, když recitál uvádí, že uvedené formy pouze mohou naplňovat požadavek, nikoliv že jej naplňují („...<i>could meet this requirement.</i>“).</p> <p>Obdobně i příloha I.A. směrnice 2011/83 uvádí ve vzorovém formuláři pro odstoupení následující: „...<i>Pro účely uplatnění práva odstoupit od smlouvy nás ( )musíte o svém rozhodnutí odstoupit od této smlouvy informovat formou jednoznačného prohlášení (např. dopisu zaslaného poštou, faxu nebo e-mailu)...</i>“.</p> <p>Vládním návrhem navržená extenzivní úprava by tak velmi pravděpodobně způsobila značnou právní i faktickou nejistotu a postavení spotřebitelů by tedy nezlepšila, ale naopak zhoršila (znejistila).</p> <p>Předkladatel pozměňovacího návrhu proto navrhuje, aby byla forma</p>	
--	--	--	--

		odstoupení spotřebitele od smlouvy limitována alespoň pravidlem minimálně shodné formy s formou, v jaké byla smlouva uzavřena. Tento požadavek je přiměřený, vyvážený pro spotřebitele i podnikatele, zajišťující spotřebiteli i podnikateli právní jistotu a je v souladu se směrnicí 2011/83.	
3.	<p>ČÁST DRUHÁ Změna občanského zákoníku</p> <p>Čl. III</p> <p>76. Za § 1844a se vkládá nový § 1844b, který včetně nadpisu zní:</p> <p>„§ 1844b</p> <p>Použití prostředku komunikace na dálku</p> <p>Podnikatel může při komunikaci se spotřebitelem použít automatický telekomunikační systém nebo faxový přístroj jen s předchozím souhlasem spotřebitele; jiný prostředek komunikace na dálku umožňující individuální jednání může použít jen v případě, že spotřebitel</p>	<p>Poslanec Haas</p> <p><u>Navrhovaná úprava:</u></p> <p>V ČÁSTI DRUHÉ, článku III., bod 76. nově zní:</p> <p>„76. Za § 1844a se vkládá nový § 1844b, který včetně nadpisu zní:</p> <p>„§ 1844b</p> <p>Použití prostředku komunikace na dálku</p> <p>Kontakuje-li podnikatel spotřebitele, může při komunikaci se spotřebitelem použít automatický telekomunikační systém nebo faxový přístroj jen s předchozím souhlasem spotřebitele; podnikatel může pro účely individuálních obchodních sdělení využít jiný prostředek komunikace na dálku jen v případě, že spotřebitel jeho použití neodmítl. Tímto postupem spotřebiteli nesmí vzniknout náklady.““.</p> <p><i>CELEX: 32002L0065</i></p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p>Účelem novelizačního bodu vládního návrhu je transponovat článek 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES (dále také jen</p>	<p>Stanovisko MPO – nesouhlasí</p> <p>Regulace obsažená v § 1844b občanského zákoníku cílí na ochranu spotřebitelů před nevyžádanými kontakty ze strany podnikatelů/poskytovatelů finančních služeb, proto k navrhované úvodní části ustanovení „<i>Kontakuje-li podnikatel</i>“ zaujímá MPO neutrální stanovisko.</p> <p>V druhé části je však stanovisko MPO nesouhlasné. Při transpozici směrnice 2002/65/ES je třeba vycházet ze závazných jazykových znění směrnice. České znění směrnice není závazné, protože v době jejího přijetí nebyla ČR členem ES/EU. Závazná jazyková znění nehovoří o individuálním obchodním sdělení, ale hovoří o individuální komunikaci (srov. ES, DE, FR, EN nebo IT verzi). Směrnice v čl. 10 odst. 2</p>

<p>jeho použití neodmítl. Tímto postupem spotřebiteli nesmí vzniknout náklady.“.</p> <p>CELEX: 32002L0065</p>	<p>„směrnice 2002/65/ES“) regulující použití prostředků komunikace na dálku v případě smluv o finančních službách. Vládním návrhem navrhované znění nového ustanovení § 1844b jde však nad rámec směrnice 2002/65/ES a dopadlo by i na komunikaci (telefonické hovory), kdy podnikatele, finanční instituci poskytující finanční službu, kontaktuje sám spotřebitel.</p> <p>Tímto pozměňovacím návrhem se proto navrhuje obdobná textace jako ve stávajícím ustanovení § 1844a odst. 1 občanského zákoníku („...<i>Kontaktuje-li podnikatel spotřebitele...</i>“). Původním zněním by mohlo dojít k ohrožení dnes naprosto standardně využívaných automatů, které slouží k identifikaci požadavků klienta – spotřebitele a jejich nasměrování na odpovědný organizační útvar podnikatele, finanční instituce. V případech, kdy klient – spotřebitel sám kontaktuje podnikatele, rovněž nelze z pohledu podnikatele efektivně zajistit, že spotřebiteli nevzniknou náklady. Původní znění by šlo fakticky vykládat tím způsobem, že ukládá podnikatelům, finančním institucím, zřídit bezplatné telefonní linky pro případ, že by je kontaktoval spotřebitel, což dle právního názoru předkladatele tohoto pozměňovacího návrhu nemá být cílem doplňovaného ustanovení ani článku 10 směrnice 2002/65/ES.</p> <p>Tomuto právnímu názoru svědčí zejména samotný nadpis článku 10 směrnice 2002/65/ES („<i>Nevyžádaná sdělení</i>“) a recitál 26: „...<i>Členské státy by měly přijmout vhodná opatření k účinné ochraně spotřebitelů, kteří si nepřejí být kontaktováni prostřednictvím některých komunikačních prostředků nebo v některých okamžicích...</i>“</p> <p>Předkladatel pozměňovacím návrhem dále navrhuje úpravu nově navrhovaného ustanovení § 1844b v části věty za středníkem, jelikož dle právního názoru předkladatele tohoto pozměňovacího návrhu není vládním návrhem navrhovaná textace transpozicí směrnice 2002/65/ES, ale jde nad</p>	<p>vyžaduje, aby určité prostředky komunikace na dálku, které umožňují individuální komunikaci (jednání, interakci) se spotřebitelem, za a) nebyly bez jeho souhlasu přípustné, nebo za b) byly použity pouze pokud proti nim spotřebitel výslovně neprotestoval. To jinými slovy znamená, že pro vymezení působnosti není podstatný účel komunikace, ale to, zdali tento prostředek komunikace na dálku umožňuje individuální komunikaci se spotřebitelem. Navrhovaná úprava pak může dopadat na jiné než směrnicí požadované situace.</p>
---	--	--

		její rámec, když upravuje individuální (právní) jednání, a nikoliv pouze šíření nevyžádaných individuálních obchodních sdělení (když článek 10 odst. 2. směrnice 2002/65/ES dopadá výslovně pouze na individuální obchodní sdělení, nikoliv na právní jednání).	
--	--	---	--